

РЕШЕНИЕ

№ 2380

гр. София, 30.08.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ГО I-11 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и първи юни през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Илиана Станкова

при участието на секретаря Диана Ст. Борисова
като разгледа докладваното от Илиана Станкова Гражданско дело № 20211100113419 по описа за 2021 година

Предявен е отрицателен установителен иск с правна квалификация по чл. 124, ал. 1, предложение трето вр. с чл. 439 ГПК.

Ищецът С.Я. Т. твърди, че е длъжник по изпълнително дело № 20218380410463 по описа на ЧСИ М.Б., с рег. № 838 с район на действие СГС, с взыскател ответникът „Б. ДСК“ АД, образувано за събиране на вземанията по изпълнителен лист от 25.04.2012 г., издаден въз основа на заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 ГПК по ч.гр.д. № 17325/2012 г. по описа на СРС. Сочи, че със съобщение от 21.09.2021 г. по това изпълнително дело бил поканен да заплати сумата от 400 000,00 лева – главница, ведно със законната лихва от 08.09.2021 г. до окончателното плащане, която към датата на предявяване на иска е 1447,32 лева, лихва за стар период в размер на 328 004,06 лева, неолихвяема сума за съдебни такси и юрисконсултско възнаграждение в размер на 5 564,05 лева, както и неолихвяема сума по т.1, т.3, т.5, т. 9, т. 31 А от ТТР към ЗЧСИ в размер на 105,70 лева и сума по т. 26 от ТТР към ЗЧСИ в размер на 21 504,37 лева. Ищецът твърди, че за принудително събиране на вземанията по изпълнителния лист било образувано изпълнително дело № 20128380405513 г. по описа на ЧСИ М.Б., рег. № 838 при СГС, по което последното изпълнително действие било извършената през 2014 г. публична продан. Сочи, че това изпълнително производство било прекратено поради перемпция през 2021 г., след което било образувано ново изпълнително дело пред ЧСИ М.Б. с № 20218380410463 за събиране на сумите, посочени в исковата молба. Ищецът твърди, че от последното изпълнително действие по извършване

на публична продан през 2014 г. до датата на подаване на исковата молба не са извършвани действия прекъсващи давността, поради което вземанията са погасени по давност и иска от съда да признае за установено несъществуването на вземанията в полза на ответника-взискател в изпълнителното производство. Претендира разноски.

Ответникът – взискател в изпълнителното производство „Б. ДСК“ АД, оспорва иска. Сочи, че давността е прекъсвана и след извършването на публична продан на възбранения имот в периода 04.10.2014 г. – 04.11.2014 г. и обявяването на купувач, с налагането на запор върху дяловете на длъжника в дружество „Б.К.“ ООД по молба от 14.07.2016 г., вписан в търговския регистър на 27.01.2017г., а по новообразуваното изпълнително дело № 20218380410463 е прекъсната с налагането на запор върху трудовото възнаграждение на длъжника по молба от 21.09.2021 г. Твърди, че от това последно изпълнително действие към датата на подаване на исковата молба не е изтекла 5-годишната погасителна давност. Моли съда да отхвърли иска и да му присъди сторените по делото разноски.

Съдът като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, намира за установено от фактическа страна следното:

На 25.04.2012 г. е издаден изпълнителен лист по гр.д. № 17325/2012 г. по описа на СРС, 41 състав, за осъждане на С.Я. Т. да заплати на „Б. ДСК“ ЕАД сумите, както следва: 400 000,00 лева – главница, ведно със законната лихва от 06.04.2012 г. до окончателното плащане, заемни такси в размер на 2670,53 лева, договорна лихва за забава в размер на 63 264,33 лева за периода 20.07.2010 – 05.04.2012 г., наказателна лихва в размер на 36 870,55 лева за периода 20.04.2011 г. до 05.04.2012 г. и 15 534,15 лева разноски, от които 10 056,10 лева – държавна такса и 5478,05 лева –юрисконсултско възнаграждение.

На 12.06.2012г. „Б. ДСК“ ЕАД е подала молба за образуване на изпълнително дело до ЧСИ М.Б. за принудително събиране на сумите по изпълнителен лист от 25.04.2012 г., издаден по гр.д. № 17325/2012 г. по описа на СРС, 41 състав, като в молбата е направено искане ЧСИ да извърши цялостно проучване на длъжника, както и да се насочи принудителното изпълнение срещу неговото движимо имущество.

На 13.06.2012 г. са изпратени запорни съобщения до множество банки, като от „Б. ДСК“ ЕАД е посочено, че по сметката на длъжника в Б.та е наложен запор и при постъпване на суми по нея същите ще бъдат преведени в изпълнение на запорното съобщение сметка.

На 15.06.2012 г. е наложена възбрана върху собствения на длъжника недвижим имот с идентификатор 68134.4360.143, с адрес гр. София, СО –район „Люлин“, ул. „арх. *****, заедно с построената в имота жилищна сграда със застроена площ от 146 кв.м., обозначена по кадастрална карта с два кадастрални номера: 68134.4360.143.2 и 68134.4360.143.1

Не е спорно межда страните, че по изпълнителното дело са насрочени няколко

публични продани, като видно от протокол за обявяване на постъпили наддавателни предложения и купувач от 05.12.2014 г., на тази продан е определен купувач – Х.Я.И., на когото имотът е възложен с постановление за възлагане от 10.12.2014 г.

С молба от 18.06.2016 г. вискателят „Б. ДСК“ ЕАД е поискал налагането на възбрана върху няколко собствени на длъжника недвижими имоти – земеделски земи в с. Елешница, както и на 4 недвижими имота в гр. София, на бул. „***** 2. Не се установява същите да са наложени.

С молба от 17.09.2016 г. вискателят „Б. ДСК“ ЕАД е поискал налагането на заповест върху дружествените дялове на длъжника в капитала на „А.К.“ ЕООД и на „Б.К.“ ООД, като на 17.01.2017 г. са изпратени 2 броя заповестни съобщения до Агенция по вписванията, наложени видно от вписванията в Търговския регистър на 27.01.2016 г.

С молба от 25.04.2018 г. вискателят е направил искане за налагане на заповест върху банковите сметки на длъжника. Не се установява такъв да е наложен.

С постановление от 30.08.2021 г. изпълнителното производство е прекратено на основание чл. 433, ал.1, т. 8 ГПК.

Установява се, че по молба на вискателя „Б. ДСК“ ЕАД от 21.09.2021 г. на същата дата е образувано ново изпълнително дело № 20218380410463 по описа на ЧСИ М.Б..

Съдът, като съобрази събраните доказателства, достигна до следните правни изводи:

Отрицателният установителен иск по чл. 439, ал. 2 ГПК е правен способ за защита на длъжника срещу материалната законосъобразност на изпълнителното производство. С него той може да оспори съществуването на принудително събираното от него вземане позовавайки се на факти, настъпили след приключване на съдебното дирене в производството, по което е издадено изпълнителното основание. Позоваването на ищеца на изтекла погасителна давност след влизане в сила на заповедта за незабавно изпълнение е именно такъв факт, поради което предявеният иск се явява допустим. Релевираните в исковата молба твърдения за настъпила „перемпция“ на изпълнителния процес са от значение от гледна точка течението и момента на прекъсване на давността в изпълнителния процес, но не представлява самостоятелно основание на отрицателния установителен иск. В тази връзка следва да се отбележи, че в доктрината и съдебната практика е трайно установено разбирането, че „перемпцията“ настъпва по силата на закона, независимо от това дали съдебният изпълнител е констатирал това обстоятелство, като в този смисъл са и разясненията дадени в т. 10 на Тълкувателно решение № 2/2013 от 26.06.2015 г. по т. д. № 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС

Съгласно разпоредбата на чл. 117, ал. 2 ЗЗД при съдебно установени вземания давността винаги е 5 години. В този случай новата 5-годишна давност започва да тече от момента на влизане в сила на съдебното решение, тъй като с предявяване на иска тя е прекъсната, а по време на процеса – спряла. От същия начален момент, а именно момента

на влизане в сила, следва да тече давността и по отношение на вземания, предмет на заповеди за изпълнение, по отношение на които не е налице предявен иск по чл. 422 ГПК. Съгласно разпоредбата на чл. 416 ГПК заповедта за изпълнение влиза в сила, когато възражението не е подадено в срок или е оттеглено, или с влизане в сила на решението по установителния иск. В настоящия случай заповедта за незабавно изпълнение е връчена на длъжника С.Я. Т. на 19.06.2012 г., като същата е влязла в сила с изтичане на срока за подаване на възражение по чл. 414, ал.2 ГПК - на 03.07.2012 г. Считано от тази дата започва да тече 5-годишният срок за погасяване на вземането по давност.

Предвид обстоятелството, че изпълнителното дело е образувано на 03.07.2012 г., първият въпрос, на който следва да се отговори е тече ли погасителна давност за вземане по изпълнително дело, което е образувано преди приемане на Тълкувателно решение № 2 от 26.06.2015 г. на ВКС по тълк. д. № 2/2013 г., ОСГТК и дадените в т. 10 от същото разяснения намират ли приложение по отношение последиците на давността по това принудително изпълнение и настъпилата перемпция по [чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК](#) преди датата на постановяване на тълкувателното решение. На този въпрос е отговорено с Решение № 252/17.02.2020 г., постановено по гр. д. № 1609/19 г. на ВКС, III г. о., постановено по реда на [чл. 290 от ГПК](#), както и с Решение № 170/17.09.2018 г. по гр. д. № 2382/2017 г. на ВКС, IV г. о., Решение № 51/21.02.2019 г. по гр. д. № 2917/2018 г. на ВКС, IV г. о. Настоящият съдебен състав напълно споделя тази съдебна практика, съобразно която състави на ВКС са приели, че когато се касае до първоначално приети тълкувателни решения и постановления те имат обратно действие и даденото с тях тълкуване важи от момента, в който правната норма е влязла в сила, като се счита, че тя още тогава е имала съдържанието, посочено в тълкувателните актове. Възможно е след издаването на първоначалния тълкувателен акт да настъпи промяна в тълкуваната норма или свързани с нея други правни норми, или в обществено-икономическите условия, които да правят вече даденото тълкуване неприложимо или несъответно на действителния смисъл на закона. В тези случаи при постановяването на нов тълкувателен акт, с който се изоставя предходното тълкуване на същата правна норма и се възприема различно тълкуване, последващото тълкувателно решение няма подобно на първоначалното обратно действие, а се прилага от момента, в който е постановено и обявено по съответния ред. От този момент престава да се прилага и предшестващия тълкувателен акт, обявен за изгубил сила. В тази хипотеза, ако преди постановяване на новото тълкувателно решение са се осъществили факти, които са от значение за спорното между страните правоотношение и са породили правните си последици, то тези последици следва да бъдат преценявани с оглед обвързващото им тълкуване, дадено и действащо към момента на настъпването им. В противен случай би се придало същинско обратно действие на новия тълкувателен акт, което е недопустимо, освен съгласно [чл. 14 ЗНА](#) по изключение и въз основа на изрична разпоредба за това. Ето защо съдът намира, че за заварените като висящи от ТР № 2/26.06.2015 г. на ВКС, ОСГТК производства по принудително изпълнение и спрямо осъществените по тях факти до посочената дата следва да намери приложимост задължителното тълкуване, дадено с ППВС № 3/18.11.1980 г., според което през времетраенето на изпълнителното

производство – от датата на образуването му, до датата на евентуално настъпване на основание за прекратяването му на основание чл. 433, ал.1, т. 8 ГПК, настъпило преди приемане на последващия тълкувателен акт (придаващ различно обвързващо тълкуване на последиците на давността при висящност на изпълнителния процес), погасителната давност е спряла.

Когато вискателят не е поискал извършването на изпълнителни действия в продължение на 2 години, изпълнителното производство се прекратява на основание чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК, поради т. нар. "перемпция" и то по силата на закона, независимо дали съдебният изпълнител е издал постановление в този смисъл, имащо декларативно, а не конститутивно действие.

Според разпоредбата на чл. 116, б."в" ЗЗД давността се прекъсва с предприемането на изпълнителни действия. В т. 10 на Тълкувателно решение № 2/2013 г. са дадени задължителни указания по прилагане и тълкуване на нормата на чл. 433, ал.1, т. 8 ГПК относно т.н. „перемпция“, за предпоставките, при които по силата на закона изпълнителното производство се прекратява, за действията, които прекъсват давността в изпълнителното производство и от кой момент започва да тече нова давност, в т.ч. и в хипотезата на настъпила перемпция. В тълкувателното решение е прието, че давността се прекъсва с всяко предприето или поискано изпълнително действие, като при настъпила перемпция на изпълнителното производство **нова давност започва да тече от предприемането или поискването на последното валидно изпълнително действие**, т.е. такова което не е заличило с обратна сила действието си поради настъпила перемпция с изтичане на двугодишния срок по чл. 433, ал.1 т. 8 ГПК. В мотивите на тълкувателното решение примерно са посочени изпълнителните действия, изграждащи изпълнителните способности, които прекъсват давността – „прекъсва давността предприемането на кое да е изпълнително действие в рамките на определен изпълнителен способ (независимо от това дали прилагането му е поискано от вискателя и или е предприето по инициатива на частния съдебен изпълнител по възлагане от вискателя съгласно чл. 18, ал. 1 ЗЧСИ): насочването на изпълнението чрез налагане на заповест за изземване, присъединяването на кредитора, възлагането на вземане за събиране или вместо плащане, извършването на опис и оценка на вещ, назначаването на пазач, насрочването и извършването на продан и т.н. до постъпването на парични суми от проданта или на плащания от трети задължени лица.", както е налице и примерно изброяване на действията, които не прекъсват давността, сред които е извършването на разпределение и получаването на суми от вискателя във връзка с извършеното разпределение.

В настоящия случай се установява, че след влизане в сила на заповедта за изпълнение са извършени следните изпълнителни действия по отношение на длъжника – налагане на възбрана, опис и оценка на вещ и извършването на продан на недвижим имот, представляващ имот с идентификатор 68134.4360.143, с адрес гр. София, СО –район „Люлин“, ул. „арх. *****, заедно с построената в имота жилищна сграда със застроена площ от 146 кв.м., обозначена по кадастрална карта с два кадастрални номера:

68134.4360.143.2 и 68134.4360.143, приключила с постановление за възлагане от 10.12.2014 г., налагане на заповед върху дяловете на длъжника в търговско дружество „Б.К.“ ООД на 27.01.2017 г.

Считано от 27.01.2017 г. 5-годишната давност за погасяване на дълга изтича на 27.01.2022 г., а исковата молба е подадена преди тази дата – 05.11.2021 г., поради което предявените иски следва да бъдат отхвърлени.

В частта по отношение на отрицателния установителен иск с предмет разноски в изпълнителното производство съдът намира същия за недопустим.

Предмет на иск по чл. 439 ГПК е вземането, основано на обстоятелства настъпили след приключване на съдебното дирене, като вземането обхваща изпълняемото право по издадения изпълнителен титул. Разноските за изпълнението не са част от това вземане, а са последица от осъществено принудително изпълнение. В ГПК е предвиден специален ред за защита срещу разноските в изпълнението - с жалба по реда на чл. 436 ГПК на основание чл. 435, ал. 2, т. 7, поради което искът иск по чл. 439 ГПК е недопустим (в този смисъл Определение № 303 от 29.09.2020 г. на ВКС по ч. т. д. № 404/2020 г., I т. о., ТК).

Предвид изложеното, претенцията за установяване на недължимост на неолихвяема сума по т.1, т.3, т.5, т. 9, т. 31 А от ТТР към ЗЧСИ в размер на 105,70 лева и сума по т. 26 от ТТР към ЗЧСИ в размер на 21 504,37 лева, е недопустима и производството по делото в тази част, на основание чл. 130 ГПК, следва да бъде прекратено.

По разноските.

При този изход от делото ищецът следва да бъде осъден да заплати на ответника на основание чл. 78, ал. 8, вр. с ал.3 ГПК разноски за юрисконсултско възнаграждение в претендирания размер от 200,00 лева.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от С.Я. Т., ЕГН: ***** срещу „Б. ДСК“ АД, ЕИК: ***** отрицателни установителни иски с правна квалификация чл. 124, ал.1, пр. трето вр. с чл. 439, ал.2 ГПК, за несъществуване в полза на ответника срещу ищеца на вземания по изпълнителен лист от 25.04.2012 г., издаден въз основа на заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 ГПК по гр.д. № 17325/2012 г. по описа на СРС, 41 състав в размер на 400 000,00 лева – главница, законната лихва от 08.09.2021 г. до окончателното плащане, която към дата 21.09.2021 г. е в размер на 1447,32 лева; лихва за стар период в размер на 328 004,06 лева и неолихвяеми такси и разноски в размер на 5564,05 лева, за събиране на които суми е образувано изпълнително производство № 20218380410463 по описа на ЧСИ М.Б., с рег. № 838 с район на действие СГС.

ПРЕКРАТЯВА производството по делото на основание чл. 130 ГПК **в частта** по предявения от **С.Я. Т.**, ЕГН: ***** срещу **„Б. ДСК“ АД**, ЕИК: ***** отрицателен установителен иск с правна квалификация чл. 124, ал.1, пр. трето вр. с чл. 439, ал.2 ГПК с предмет разноси в изпълнителното производство за такси по т.1, т.3, т.5, т. 9, т. 31 А от ТТР към ЗЧСИ в размер на 105,70 лева и по т. 26 от ТТР към ЗЧСИ в размер на 21 504,37 лева.

ОСЪЖДА С.Я. Т., ЕГН: ***** да заплати на **„Б. ДСК“ АД**, ЕИК: ***** на основание чл. 78, ал. 8, вр. с ал.3 ГПК разноси за юрисконсултско възнаграждение в размер на 200,00 лева.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски апелативен съд в двуседмичен срок от връчването на препис на страните, а в частта с характер на прекратително определение – в едноседмичен срок от връчване на препис.

Съдия при Софийски градски съд: _____